

Коментарі
 Київського національного університету імені Тараса Шевченка
 на звіт ЕГ із проведення акредитаційної експертизи освітньо-наукової програми
 31999 «Програмні технології інтернет речей», ОР магістра, спеціальність 126 – Інформаційні
 системи та технології

Підсумки роботи ЕГ	Коментар КНУТШ
<p>Рівень відповідності Критерію 1. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.</p> <p>ОНП відповідає всім підкритеріям критерію 1. Фокус її на IoT робить її сучасною та релевантною на ринку IT послуг з підготовки магістрів. Якби в цілях програми чітко виділити дослідницьку компоненту освітньої програми, то, на думку ЕГ, програма мала б інноваційний характер. Експертна група прийняла спільне рішення оцінити відповідність Критерію 1 за рівнем В.</p>	<p>Зауваження є незрозумілим, воно не базується ні на фактичних даних (всі критерії щодо формування освітньо-наукової програми, зокрема наукової її складової, витримані ідослідницька компонента складає 39 кредитів ЄКТС: Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності, асистентська практика, науково-дослідна практика, курсовий проєкт з проектування IoT - рішень виконання та захист кваліфікаційної роботи магістра) ні на описі критеріїв у звіті ЕГ, у якому, навпаки, повсюдно відмічається інноваційність та наукове спрямування.</p> <p>Незрозуміло, навіщо в меті програми записувати «має наукове спрямування» (чи ще щось подібне) – такі фрази не несуть змістовного навантаження.</p> <p>Зауваження вважаємо недоречним і, зважаючи на визнані ЕГ сильні сторони програми та інноваційність, вважаємо що оцінка за Критерієм 1 має бути на рівні А.</p>
<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації за Критерієм 2: До зауваження слід віднести те, що в ОНП не передбачено елементів дуальної форми освіти. Також ЕГ рекомендує у майбутніх редакціях ОНП чітко в її структурі виділяти дослідницьку (наукову) компоненту. Наприклад ввести у структурі програми такий розділ, як «Розподіл змісту ОНП за групами компонентів та циклами підготовки», дечітко у кредитах та відсотках прописати, яку частку кредитів виділяється на окремі компоненти.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 2. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.</p> <p>Взявши до уваги сильні сторони та наявність слабких сторін, несуттєвість якої засвідчує відсутність елементів дуальної форми освіти та окреме виділення у структурі ОНП дослідницької (наукової) компоненти, експертна група дійшла висновку, що Критерій 2 відповідає рівню В.</p>	<p>Київський національний університет імені Тараса Шевченка висловлює щире здивування зауваженнями експертів і не розуміє на яких засадах ці зауваження базуються:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Рішення щодо структури програми належить до виключної компетенції ЗВО і будь-які рекомендації з цього приводу, якщо ЗВО дотримується вимог нормативних документів, не мають права на існування. 2) Поняття «циклів підготовки» не відповідає «букві і духу» чинного законодавства про вищу освіту і не має права на існування як таке що суперечить компетентнісному підходу. 3) Наявність чи відсутність елементів дуальної освіти не є ознакою якості програми. У Німеччині, яка є лідером з впровадження програм дуальної освіти, у вищій освіті таких програм менше 6% від загальної кількості (частка студентів ще менша). Впровадження дуальної освіти (та її елементів) в першу чергу свідчить про наявність крупного роботодавця, який згоден іти на витрати часу і ресурсів для забезпечення собі у майбутньому фахівців «заточених» під його потреби. У випадку якщо роботодавця влаштовує якість підготовки

	<p>фахівців у нього немає зацікавленості у елементах дуальної освіти. Фактичні дані за цією програмою і відгуки роботодавців свідчать що якість підготовки випускників на найвищому рівні, тож рекомендація ЕГ щонайменше недоречна. Додатково зазначимо що згідно Положення «Про дуальну форму здобуття вищої та фахової передвищої освіти» ЗВО приймає рішення щодо впровадження дуальної освіти чи її елементів там же вони вважають доцільним.</p> <p>Вважаємо зауваження та рекомендації недоречними і такими що не мають права впливати на оцінку програми.</p>
<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.</p> <p>Недоліком ОП є відсутність у ЗВО правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, особливо з урахуванням пандемії та дистанційної форми навчання. Оскільки даний вид освіти визнається на рівні держави, варто було б розробити відповідні нормативні документи на рівні документу для визначення правил і процедур визнання результатів навчання неформальної освіти.</p>	<p>Зауваження і рекомендація шановних експертів є безпідставними і суперечать чинному законодавству.</p> <p>Київський національний університет імені Тараса Шевченка у своїй діяльності завжди керується вимогами законодавства та положеннями нормативних документів. Сфера неформальної освіти в Україні законодавчо не врегульована. В Україні на цей час відсутня система контролю якості освітнього рівня програм в системі неформальної/інформальної освіти. У зв'язку з цим Університет не визнає результатів навчання у неформальній/інформальній освіті до затвердження регуляторних актів центральних органів виконавчої влади України, існування яких передбачене чинним законодавством. Аргументи: а) згідно Закону України «Про освіту» (ст.8, п.5) «Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством». б) в Законі України «Про вищу освіту» детально розписуються права ЗВО щодо самостійного визнання освітніх кваліфікацій і результатів навчання у формальній освіті і відсутня згадка про будь-які права ЗВО щодо визнання результатів неформальної освіти; в) згідно ст.3 Закону України «Про освіту» органом, який «формує вимоги до ... визнання результатів неформального та інформального навчання» визначається Національне агентство кваліфікацій. Університет чітко і послідовно дотримується цієї позиції, повідомляє її здобувачам освіти і всім зацікавленим особам, і таким чином навіть формально дотримується вимог підкритерію 3.4. «Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми». Ця позиція</p>

	<p>Університету була доведена до Національного Агентства із забезпечення якості вищої освіти, яке на своєму засіданні 26 травня визнало (у відповіді С.М. Квіта), що відсутність практики зарахування результатів неформальної освіти не може вважатися недоліком програми (див відеозапис). Звертаємо додатково увагу членів ГЕР, що аналогічні настанови (щодо того, що неврахування результатів неформальної освіти не може вважатися недоліком програми) експертам і ГЕР керівництво Національного Агентства надало під час семінарів у вересні 2020 року (https://bit.ly/3iYwvvR).</p> <p>Додатково повідомляємо, що наразі НАК України разом із МОН України розробляється і погоджується 2 проекти Постанов Кабінету Міністрів України: 1) щодо присвоєння професійних кваліфікацій і визнання результатів неформального навчання; 2) щодо визнання неформального навчання при присвоєнні освітніх кваліфікацій. Представники Київського національного університету беруть участь у цій роботі і достеменно знають поточний стан справ.</p>
<p>Рівень відповідності Критерію 8. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8. ОП має достатній рівень узгодженості з дотриманням всіх підкритеріїв критерію 8. З одної сторони добре задокументовані процедури щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, проте з іншої сторони з моменту започаткування ОП не виявлено фактів внесення змін до ОП. Тут слід зауважити, що ОНП функціонує лише 2 роки. Беручи до уваги вищезгадані недоліки, які є несуттєвими, сильні сторони та позитивні практики, ЕГ дійшла висновку, що ОП відповідає рівню В за Критерієм 8.</p>	<p>Вважаємо дивною і незрозумілою претензію щодо відсутності внесення змін до програми за 2 роки її існування. Загальновизнаною в світі є практика, коли зміни до програми/проекту вносяться як правило не раніше завершення повного терміну її реалізації (у даному випадку – 2 роки). Зміни можуть бути внесені раніше (за результатами моніторингу), але наявність таких швидких змін (якщо не змінювалася нормативна база) є практично безумовним свідченням наявності у програмі суттєвих недоліків або її провалу. Тому відсутність змін в ОНП «Програмні технології інтернет речей» за два перші роки її існування є додатковим підтвердженням її якості і зниження оцінки до рівня В є абсолютно не виправданим і незрозумілим.</p> <p>Тож, зважаючи на визнані ЕГ сильні сторони програми вважаємо що оцінка за Критерієм 8 має бути на рівні А.</p>